

Portefeuillehouders voor de chronische zorg

Zorggroepen slaan vleugels uit

*DBC-structuur geeft
kwaliteitsimpulsen*

Het Huisartsenteam is een succesvol en gesmeerd lopend samenwerkingsverband van veertig zelfstandig werkende huisartsen in Noord-Brabant. In feite is het een van de eerste zorggroepen. Al kon huisarts Jan Frans Mutsaerts in 2003 in zijn stoutste dromen niet vermoeden dat Nederland anno 2010 opgedeeld zou zijn in zorggroepen. Nu maken drie ketenprogramma's een belangrijk deel uit van de activiteiten van Het Huisartsenteam, maar ook de activiteiten op bedrijfseconomisch terrein en kwaliteitszorg floreren.

Een vooruitziende blik kan Jan Frans Mutsaerts, huisarts in Etten-Leur en voorzitter van Het Huisartsenteam, niet ontzegd worden. Al in 2003, de tijd dat de HOED-en (Huisartsen Onder Een Dak) in de lift zaten, vond hij dat een HOED niet ver genoeg ging. Met méér huisartsen zouden er meer voordelen behaald kunnen worden. Hij dacht daarbij aan verbetering van de kwaliteit van zorg en aan voordelen op bedrijfseconomisch terrein. "Wij huisartsen zijn goed in het oplossen van problemen, maar we zijn allemaal bezig het wiel opnieuw uit te vinden. De ene praktijk koopt na uitgebreid zoekwerk een nieuwe telefooncentrale; drie kilometer verderop doen ze precies hetzelfde. Op zorginhoudelijk terrein gaat het al net zo: hier wordt de ontwikkeling van een protocol afgesloten, daar beginnen ze van voren af aan."

Aanvankelijk waren ze met elf innovatieve geesten. Na een voorbereidingsstijd van ongeveer twee jaar was de juridische vorm van Het Huisartsenteam in 2005 rond; in 2006 werd het team operationeel. De zoektocht naar gelijkgestemden had wel wat voeten in aarde. Dat is overigens nog steeds een hard instroomcriterium: kandidaten moeten vernieuwingsgezind zijn, het voortouw durven nemen, voortdurend willen streven naar verbetering van zorg en bereid zijn daar hard voor te werken. "De huisartsen moeten als het ware kiezen voor elkaar."

Professionele ondersteuning

Het Huisartsenteam is intussen uitgebreid van elf naar veertig huisartsen, die op achttien loca-

ties werken. Daar bovenop komt nog een aantal huisartsen dat in dienstverband werkt. Toen de teller op vijftig stond, is met vereende krachten het NHG-accrediteringstraject ingezet. "Een hele exercitie om dat iedereen tegelijk te laten doen. Voor het NHG was het ook nieuw, zo'n club van vijftig huisartsen die zich en masse aanmeldde. Maar het stimuleert geweldig als je zoiets samen oppakt, niemand wil onderdoen voor zijn collega's."

'Wij huisartsen zijn goed in het oplossen van problemen, maar we zijn allemaal bezig het wiel opnieuw uit te vinden'

Om de huisartsen in hun onderlinge samenwerking te ondersteunen en de zakelijke professionaliteit te stimuleren, heeft Het Huisartsenteam Dominiek Rutters aangetrokken als manager. Zij zorgt ervoor dat plannen ook uitgevoerd worden. "Het is een verband van huisartsen en dié bepalen met elkaar wat ze samen gaan doen. Ik heb een ondersteunende en faciliterende rol." Mutsaerts zegt het zo: "Tien jaar geleden hadden wij ook prachtige ideeën, alleen haalden ze nooit het stadium van uitvoering omdat niemand het oppakte, want de patiëntenstroom ging

altijd voor. Nu we al jaren goed draaien, is overleg de sleutel om de boel bij elkaar te houden. Onze insteek was aanvankelijk verbetering van de kwaliteit van zorg en bedrijfseconomisch voordeel. Onder die twee takken valt een waaier aan activiteiten. Intussen zijn de keten-DBC's op ons pad gekomen en is de zorginhoudelijke tak erbij gekomen." De ketenprogramma's voor diabetes mellitus type 2, COPD en CVR (cardiovasculair risicomanagement) maken nu een belangrijk deel uit van het samenwerkingsverband.

Cruciale tijd

Is ketenzorg het toverwoord bij verbeteringen in de chronische zorg?

"Een andere structuur mag van mij ook, als je maar multidisciplinaire, programmatische zorg van hoge kwaliteit levert. Veel zorg valt inderdaad in ketens te organiseren. Het is wel belangrijk om goed na te denken over de financiering. De politiek beschouwt de eerste lijn momenteel als zeer belangrijk. We hebben de wind in de zeilen. Als we nú niet zorgen dat we portefeuillehouder worden van de chronische zorg, dan gaan anderen het doen. Ik ben ervan overtuigd dat we in een cruciale tijd zitten. Je ziet ook dat zorggroepen steeds vaker gaan samenwerken." Het Huisartsenteam heeft zijn programma voor cardiovasculair risicomanagement ontwikkeld samen met de zorggroepen in Bergen op Zoom en Roosendaal. Ook is het team een strategische samenwerking aangegaan met De Ondernemende Huisarts in Eindhoven.

Mutsaerts: "Per huisarts houden we de resultaten bij. Op basis van de cijfers kunnen huisartsen zien hoe ze het doen ten opzichte van de totale zorggroep. Wie negatief uit een bepaalde bandbreedte springt, wordt daarop aangesproken. De huisarts krijgt feedback op groepsniveau, op praktijkniveau, op dokterniveau en op patiëntniveau. De meeste zorggroepen zijn deze weg ingeslagen, maar Het Huisartsenteam heeft het voordeel dat er al gegevens beschikbaar zijn van drie jaar."

Balans

Een paar jaar geleden werd er nog druk gespeculeerd dat diabeteszorg best uitbesteed zou kunnen

worden. Mutsaerts is blij dat het tij gekeerd is door de komst van de DBC-structuur. "Vriend en vijand zijn er het er intussen over eens dat de zorg voor chronische patiënten integraal vanuit de huisartsenpraktijk geleverd moet worden. Ik vind dat we ons als huisartsen sterk moeten maken voor de kwaliteit, die moet zo hoog mogelijk zijn. Het Huisartsenteam heeft daarvoor de kwaliteitstak. Iedereen zit bijvoorbeeld nu in de cyclus voor herregistratie van de NHG-accreditatie. We hebben veel nascholing in de drie zorgstraten en ook daar moet iedereen naartoe." Het valt soms niet mee om de balans te vinden tussen snelle innovatie en de draagkracht van de aangesloten huisartsen. "Het elastiekje moet nét niet knappen..." •

Meer samenwerking leidt tot betere zorg

Het Huisartsenteam is in april 2007 als een van de eerste tien zogenoemde koplopergroepen van ZonMw begonnen met gestructureerde diabeteszorg. Na drie jaar regionale samenwerking laten de resultaten zien dat meer samenhang tussen de verschillende diabeteszorgverleners leidt tot een betere kwaliteit van zorg en tot meer tevredenheid bij patiënten. De kwaliteit van de diabeteszorg is aantoonbaar vooruitgegaan: in het verleden werd dertig procent van de diabetespatiënten behandeld volgens de zorgstandaard van de Nederlandse Diabetes Federatie. Na drie jaar intensieve samenwerking tussen huisartsen en verpleegkundigen van Het Huisartsenteam, diëtisten uit de regio en specialisten van twee West-Brabantse ziekenhuizen, het Amphia Ziekenhuis en het Sint Fransiscus Ziekenhuis, is dit toegenomen tot negentig procent. Bijna één op de drie diabetespatiënten heeft zijn cholesterolgehalte beter onder controle gekregen dan drie jaar geleden; bijna één op de drie zit beter op gewicht.